

॥ वाल्मीकि रामायण ॥

४ किष्किन्धाकाण्ड

अध्याय ५०

इत्युक्त्वा हनुमांस्तत्र पुनः कृष्णाजिनाम्बराम् ।
अब्रवीत्तां महाभागां तापसीं धर्मचारिणीम् ॥ १ ॥

इदं प्रविष्टाः सहसा बिलं तिमिरसंवृतम् ।
क्षुत्पिपासा परिश्रान्ताः परिखिन्नाश्च सर्वशः ॥ २ ॥

महद्विरण्या विवरं प्रविष्टाः स्म पिपासिताः ।
इमांस्त्वेवं विधान्भावान्विविधानद्भुतोपमान् ।
दृष्ट्वा वयं प्रव्यथिताः सम्भ्रान्ता नष्टचेतसः ॥ ३ ॥

कस्येमे काञ्चना वृक्षास्तरुणादित्यसंनिभाः ।
शुचीन्यभ्यवहार्याणि मूलानि च फलानि च ॥ ४ ॥

काञ्चनानि विमानानि राजतानि गृहाणि च ।
तपनीय गवाक्षाणि मणिजालावृतानि च ॥ ५ ॥

पुष्पिताः फालवन्तश्च पुण्याः सुरभिगन्धिनः ।
इमे जाम्बूनदमयाः पादपाः कस्य तेजसा ॥ ६ ॥

काञ्चनानि च पद्मानि जातानि विमले जले ।
कथं मत्स्याश्च सौवर्णा चरन्ति सह कच्छुपैः ॥ ७ ॥

आत्मानमनुभावं च कस्य चैतत्तपोबलम् ।
अजानतां नः सर्वेषां सर्वमाख्यातुमर्हसि ॥ ८ ॥

एवमुक्त्वा हनुमता तापसी धर्मचारिणी ।
प्रत्युवाच हनूमन्तं सर्वभूतहिते रता ॥ ९ ॥

मयो नाम महातेजा मायावी दानवर्षभः ।

तेनेदं निर्मितं सर्वं मायया काञ्चनं वनम् ॥ १० ॥

पुरा दानवमुख्यानां विश्वकर्मा बभूव ह ।
येनेदं काञ्चनं दिव्यं निर्मितं भवनोत्तमम् ॥ ११ ॥

स तु वर्षसहस्राणि तपस्तप्त्वा महावने ।
पितामहाद्वरं लेभे सर्वमौशसनं धनम् ॥ १२ ॥

विधाय सर्वं बलवान्सर्वकामेश्वरस्तदा ।
उवास सुखितः कालं कं चिदस्मिन्महावने ॥ १३ ॥

तमप्सरसि हेमायां सक्तं दानवपुङ्गवम् ।
विक्रम्यैवाशनिं गृह्य जघानेशः पुरन्दरः ॥ १४ ॥

इदं च ब्रह्मणा दत्तं हेमायै वनमुत्तमम् ।
शाश्वतः कामभोगश्च गृहं चेदं हिरण्मयम् ॥ १५ ॥

दुहिता मेरुसावर्णेरहं तस्याः स्वयं प्रभा ।
इदं रक्षामि भवनं हेमाया वानरोत्तम ॥ १६ ॥

मम प्रियसखी हेमा नृत्तगीतविशारदा ।
तया दत्तवरा चास्मि रक्षामि भवनोत्तमम् ॥ १७ ॥

किं कार्यं कस्य वा हेतोः कान्ताराणि प्रपद्यथ ।
कथं चेदं वनं दुर्गं युष्माभिरुपलक्षितम् ॥ १८ ॥

इमान्यभ्यवहार्याणि मूलानि च फलानि च ।
भुक्त्वा पीत्वा च पानीयं सर्वं मे वक्तुमर्हथ ॥ १९ ॥

The files in this directory are revised versions of the digital files produced by Professor Muneo Tokunaga, Kyoto University, and copyrighted by him. I am grateful to Professor Tokunaga for his agreement to this use of his original files and for permitting the revised versions to be made publicly available.

Dr J. D. Smith ; email: jds10@cam.ac.uk ; <http://bombay.oriental.cam.ac.uk/index.html>

ITRANS conversion questions to: Avinash Chopde javinash@acm.org;

Last updated on March 25, 1998; Send corrections to sanskrit@cheerful.com